

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertia est virtuose p[ro]motio[nis]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de ascensione dñi De mysterio

habere rubrū in dñmentū. i. corp⁹ suū. q̄a
cicatrices vulnēz in corp⁹ suo seruauit.
Tunc q̄ qm̄ rñd. t. dñs: Torcular calcant
sol⁹ z de gētib⁹ nō est vir mecū. Torcular
hic dicitur: q̄ in q̄ tanq̄ in plo sic pressus est
vt etiā sanguis sic effunderet. Supiores
autē angeli sic instructi a dño / inferiores i/
struxerūt. Ps. Dies dei eructat verbum
Inferiorib⁹ igit angeli interrogātib⁹:
Quis est iste rex glie: Rñd. sūt supiores
dicētes: Dñs prurū ipse est rex glie. Ange
li autē inferiores hoib⁹ reuelauerūt Act. j.
Ecce duo viri. i. duo angeli in forma hūa
na Cū apl⁹ intuerent in celū eūte illū: aspi
cerūt iuxta illos in vestib⁹ albis q̄ et p̄ire
rūt: Viri galilei q̄ statim aspiciētes i ce
lū: Hic iesus qui assēp⁹ est a vobis in
celū sic veniet quēadmodū vidistis eū
rem in celū. Hec ibi. Hec de secdo p̄nci
pali mysterio vicz de mysterio triūphan
tissime ascensionis

Tertiu p̄ncipale mysteriū est my
steriū glōsissime exaltatiōis: qz se
der a dextris dei. Sedet inqz a dex
tris dei. i. ad eq̄litate dei q̄ntum ad diu
nitatē. Et sedet a dextris dei. i. ad potiore
partē britudinis q̄ntuz ad suā hūanitatez
Z autē ei⁹ hūanitas in p̄ria specie sit ibi
in celo: z a nobis subtracta sit corpalis e
p̄ntia p̄ ascensionē: p̄sentia tñ diuinitatē e
sp̄ adest fidelib⁹ vbiqz: ac etiā p̄ntia hūa
nitatē eius sub specie sacramentali in sacro
altaris. Iuxta qd̄ ille dixit Mat. vl. Ec
ce ego vobiscū sum vsqz ad p̄sumationē
seclī. Nam sicut dicit Leo papa: Qui ascē
dit in celos nō deserit adoptatos. Et
ascensio in celos: et sessio ad dexterā p̄ris
multo nobis est vtilior q̄ fuisse corpalis
ei⁹ p̄ntia visibilis in p̄ria specie. Et ide
nāqz nobis puenit triplex maxia vtilitas
Prima est vtilitas gloriose dignificati
ōis.

Secda est fructuose interpellatiōis.
Tertia est virtuose p̄motiōis

Prima est vtilitas gl
oriose dignificatiōis. Maxia qd̄ nra digni
tas est z totius hūanitatis honor q̄ nra
nra vsqz ad dei dexterā exaltata est. Cū
et angeli hāc dignitatē in hoib⁹ p̄siderā
tes v̄riceps p̄hibuerūt se adorari ab hoib⁹

bus: sic dicit Apoc. xxiij. Ecce id̄ (in q̄t̄ io ānes)
ad pedes angelū vt adorare eū: z dixit mi
hi: Vide ne feceris. Eosero? tu? sum z fra
trū tuoz. Vbi dicit glo. In veteri lege non
se p̄hibuit adorari: s̄ post ascensioz vidēs
s̄ se exaltari hoies ab hoierimur adorari

Secūda est vtilitas fru
ctuose interpellatiōis: qz sicut dicit apl⁹ Ro.
vij. Cū is est ad dexterā dei q̄ etiā in pel
lar p̄ nob. Et Heb. vij. Accedes p̄ semet
ipm̄ ad deū ad inspelandū p̄ nob. Ipse q̄
ascēdit z sedet ad dexterā dei vt sit aduo
cat⁹ n̄r apd̄ p̄rem. Valde securi esse pos
sum⁹ q̄n̄ tale aduocati apd̄ p̄rem nos ha
bere p̄sideram⁹. j. Jo. ij. Aduocati hē m⁹
apd̄ patrē iesum ch̄m̄ iustū z ipse est p̄
tatio p̄ p̄ctis n̄ris. De hoc dicit Ber. Sed
curū accessūz habes o hō apd̄ deū: vbi est
m̄r an̄ filiū: filiū an̄ p̄rem: m̄r oñdit filio pe
ctus vbera: filiū oñdit p̄ri latius et vulne
ra: nulla q̄ poterit esse repulsa: vbi tot sūt
charitatis insignia. Hec Bern.

Tertia est vtilitas vir
tuose p̄motiōis. Per hoc etiā maior dat
nobis cū p̄motiōis p̄tuoze: z p̄cipue q̄ ad
tres p̄tutes theologicas. P̄mo ei illa dñi
ascensio z sessio ad dexterā dei nobis p̄dest
ad firmioris fidei augmētatiōez. Et hoc
p̄ter tria. Primo p̄ter ip̄letioez infallibil
vitatē. P̄dixerat q̄ppe discipul⁹ se ascēsu
rū ad p̄rem: cū q̄ actuali qd̄ p̄dixerat ipse
uit eos z nos p̄ter in fide sue diuinitatē so
lidauit. Jo. xij. Eado ad p̄rem. Et nūc
dixi vob p̄s q̄ fiat: vt cū factū fuerit cred
datis. P̄dixerat et se daruz eis sp̄m̄ san
ctū post ascensionē suāz sessionē ad dexterā
p̄ris. Jo. xvj. Si ego nō abiero paraclēt⁹
nō veniet ad vos: si autē abiero mittā eum
ad vos. Et Jo. xij. Rogabo patrē z aliū
paraclētū dabit vob: vt maneat vobiscūz
in eternū sp̄m̄ p̄tatis zc. Et sequit. In il
lo die vos cōfitectis qz ego sū in p̄re meo.
Secdo p̄ p̄ntiōne inertimabil p̄tatis: sic
vicz triūphāter z glōse ascēdendo. Zo
papa s. de ascen. Tūc ad eq̄lē patrī filiū e
ruditiō: fides gressu mēz cepit ascēdere.
Tertio p̄ subtractiōez visibil hūanitatē
Jo. xij. Si diligeretis me gauderetis v̄riceps
qz vado ad patrē zc. Vbi dicit Aug⁹. Zo

gloriosissime exaltatōis Fo. LVIII

subtrahō formā istā fuit in q̄ p̄ malo: me est: vt deū spūalr videre possit. Idē in li. p̄fessio. Exultauit vt gigas ad currēdā viam. Nō em̄ tardauit s̄ cucurrit clamās: dicitis: factis: morte: vita: descēsu: ascensu: clamās vt redeam⁹ ad eū: et discessit ab oculis vt redeam⁹ ad cor: et inueniam⁹ eū. **Hec ille.** Scdo nobis p̄dest ad certio: ris sp̄i subleuationē. Et hoc triplici rōe. **Primo** rōe vnōis q̄ vicz h̄ic vniri mēbra cū capite. Cū em̄ ch̄is sit caput nostz vt h̄i Ep̄hes. j. sperare satis dem⁹ qm̄ vbi spē est z nos erim⁹? si tñ facti erim⁹ mēbra sim⁹: quēadmodū p̄misit suis discipulis Jo. xiiij. Accipia vos ad meipm̄ vt vbi sū ego z vos sitis. Et pondera bñ hec z alia et̄ s̄ba q̄ melliflua sūt z oi p̄solatiōe pleuissima. Leo papa. Ch̄i ascēso n̄ra e p̄uectio. Et q̄ p̄cessit gl̄ia capitis/ eo spes tendit z corpis. **Hec ille.** Per hoc q̄ natu: rā assumptā in celo collocauit/ dedit nob̄ sp̄m̄ illuc p̄ueniēdū: qz vbi fuerit corp⁹/ ibi p̄gregabunt z aquile. **Mat. xxiiij.** **Secundo** rōe vnōis. Ascēdit em̄ vt nob̄ oñi dederet q̄ redere debem⁹. **Dictee. ij.** Ascēdit p̄dens iter an̄ eos. **Aug.** Uta tibi factus ē saluator/ surge z ambula: habes q̄: noli pigrescere. Idē in ser. Saluator/ mōi dilectissimi fr̄es ascēdit in celū: nō s̄ turbemur in terra. **Ibi** sit mēs: z hic erit req̄es. Ascēdam⁹ cū ch̄io interi corde: vt cuz dies p̄missus aduenerit seq̄mur z corpe. **Scire** tñ debem⁹ fr̄es qz cū ch̄io nō ascēdit sup̄bia: nō auaricia: nō luxuria: nulluz vicū n̄m̄ ascendit cū medico n̄o. Et iō si post medicū desideram⁹ ascēdere: debem⁹ vicia z p̄ctā deponere. **Hec Aug.** Ch̄i us itaqz ascēdens ad dexterā p̄ris nobis oñi dicit qd̄ sperare debeam⁹. s̄. p̄uenire secum. **Heb. vj.** **Refugim⁹** ad tenēdā p̄positam sp̄m̄ quā sicut ancoraz ante hēm⁹ turam ac firmā atqz incedentē vsqz ad interiora velamis vbi p̄cursor/ p̄ nobis introiuit ier⁹ sus. **Tertio** rōne p̄paratiōis. **Uñ** dicebat Jo. xiiij. **Vado** parare vobis locum. **Esti** abiero z p̄parauero vobis locū: iterū veniā z accipia vos ad meipm̄. **Aug.** **Domine** para qd̄ paras: nos ei tibi paras: et te nobis paras: qm̄ locū paras z tibi in nobis z in te nobis. **Hoc ille.** **Heb. iij.** **Habētes** q̄ p̄stititē magnā q̄ penetravit cel⁹

los iesū filiū dei teneam⁹ sp̄i n̄re cōfessio: **Tertio** nobis p̄dest ad seruicioz cha: ritans affectionē. Et hoc triplici rōne. **Prima** est rō dispositiua. **Subtractio** em̄ co: palis p̄ntie ch̄i visibil⁹ disponit ad sp̄m̄ sc̄m̄ p̄ que diffundit charitas in corz dibi n̄ris: vt d̄ Ro. v. **Idē** dicebat d̄ns vī sapulis Joā. xvj. **Expedi** vobis vt ego vadā. **Si** em̄ nō abiero: paracler⁹ nō veniet ad vos. **Idē** exponēs **Aug.** sup̄ Joā. d̄r. **Nō** potest⁹ cape sp̄m̄ q̄diu fm̄ carnem nosse p̄stitit⁹ ch̄m. **Idē** ibidē. **Si** carnaliter mihi h̄erit⁹: capaces sp̄is nō erit⁹. **Hec ille.** **Ber. in ser.** **Quid** est q̄ **Aut** ego abiero paracler⁹ nō veniet. nisi carnis p̄sentia v̄ris subtrahat aspectibus: sp̄ualis gr̄e dulcedinē seu plenitudinē mēs occulpara nō capit. **Quid** vobis videt fr̄es: si hec ita sunt: imo qz ita sunt audeat q̄s de cetero q̄busdā ph̄arastic⁹ illecebris dedit⁹ qz peccatric⁹: genite in p̄ntis: affixē petis: in q̄ deniqz bonū nō est: illū expectare paraclerū. **Errat** oīro siqz celestē illā dulcedinē huic cineri: diuinū illd̄ balsamū huic veneno: charismata illa sp̄s misceri posse huiuscemōi illecebz arbitrat. **Hec ille.** **Aug.** **Gaudū** diuine dulcedis nō degustas si carnali delectatōe cor maculas. **Hec ille.** **Hoc** itaqz mltū p̄derādū est q̄ n̄ potuerūt apli recipere plenitudinē sp̄is q̄diu p̄solatiōez haberet de corpali ch̄i p̄ntia: cū tñ eēt corp⁹ illd̄ sc̄rissimū z deitate mltū balsamatū z nō nisi ip̄o sp̄iscrō p̄ceptū et formatū. **Secūdo** est rō attractiua. **Sic** ei ascēdit z sedet ad dexterā dei vt ad se trahat corda n̄ra: toto em̄ amore z cordis anio desiderio redere debem⁹ vbi ip̄e ch̄is est q̄ ver⁹ amice n̄r z ton⁹ hūani gñis thesaur⁹. **Sicut** ei d̄ **Mat. vj.** **Ubi** ē thesaurus tu⁹/ ibi est z cor tuū. **Idē** d̄r apl⁹ **Col. ij.** **Que** sursum sunt q̄rite vbi ch̄is est in dextera dei sedēs: que sursum sunt sapite: nō que sup̄ terrā. **Tertia** est rāo transmissiua. **Sic** em̄ ascēdit z ad dexterā dei sedet vt inde nobis sp̄itūsc̄m̄ transmitat: cuius p̄ncipale donū est charitas. **Idē** dicebat **Joan. xiiij.** **Si** autē abiero mitā eū ad vos. **Patet** itaqz q̄ cōtemplatio ascētionis domitice z sessionis eius ad patris dexterā nobis d̄ esse causa fidei firmior⁹: **DD 4**

Ber. Pro festo pente. De myste.

spei certioris: et charitatis feruentioris: quod sunt principales fructus quibus nos oportet post christum ascendere quod per suam ineffabilem clementiam nobis prestare dignetur et in celesti gloria suscipere ipse iesus christus saluator mundi filius dei benedictus in secula. Amen.

Sermo pro festo pentecostes.

Repleti sunt

omnes spiritu. Actuum. ij. Ber. in ser. Celebramus dilectissimi mi hodie spiritus solennitate tota cum iocunditate celebranda: dignam omni deuotione. Proinde si celebramus sanctorum solennitatem: quanto magis eius qui habuerunt et facti sunt et facti fuerunt: si veneramus sanctificatos: quanto magis ipsum sanctificatore oportet honorari. Hec ille. Solennitas quippe hodierna singularare quadam obgrinet penitentiam et dignitatem. Et hoc porro in tripliciter.

Primo quia est festum copiosissime liberalitatis.

Secundo quia est festum amplissime iocunditatis.

Tertio quia est festum excellentissime sanctitatis.

Primo quia est festum copiosissime liberalitatis. Rex enim regum ascendens in regnum solius profusa liberalitate donos tulit militibus suis. Iuxta illud. ps. Ascendens in altum captiuus duxit captiuitate dedit dona hominibus. Quibus autem dona dedit dicitur quibus appositum: qui repleti sunt omnes spiritu. Ber. Hodie dilectissimi celi distillaue runt a facie dei sinata facie dei israel: et pluit uoluntaria segregata hereditati christi. Spiritus enim sanctus procedens a patre largioris munere sue maiestatis in apostolos superuenit: et tribuit charitatis dona. Hec Bernardus. Quod pluit ierusalem ab his liberalitas dei. Quod admiranda largitas. Augustinus. Magna dei misericordia quod dat donum equale sibi.

Secundo est festum amplissime iocunditatis. Quenam possit maior esse iocunditas quam illa quam liberalis spiritus effusio: quam mirabilis diuine bonitatis declaratio: quam caritatis profusio. Quae pro profusio gaudij totum in orbem terrarum madus ex

ultat. Augustinus in libro. 2. festi. Est gaudium quod non datur impijs: sed eis qui te colunt domine quod gaudium dicitur in ipse es et ipsa est beata vita in terris. Hec ille.

Tertio est festum excellentissime sanctitatis. Est enim spiritus iste sanctus in se per essentiam et sanctificationem omnium sanctorum. Unde Romanus. 1. de spiritu sancto sanctificationis. Hodie itaque christus de celo spiritu sancto sanctificationis mittens sanctificauit ecclesiam suam. ps. Sanctificauit tabernaculum suum altissimum. Hodie itaque roborata est et firmata ecclesia. Hodie itaque pluit manit dominus mysteria: reparat huiusmodi. Hic spiritus quippe spiritus sanctus finis est aliorum mysteriorum. Ad hunc enim incarnatus est dominus: natus: passus: et resurrexit: et ascendit ad celos ut inde spiritum sanctum daret. Ab illo quippe nobis profusus sit quod dei incarnatio: natus: passus: resurrexit: et ascensio: nisi spiritum sanctum nobis daret. E contra si dominus non descendisset spiritus sanctus datus sine alijs mysterijs: licet autem dominice ascensionis solennitas maior fuerit in ecclesia triumphanti. Hec tamen excellentior: et principalior in ecclesia miranti. Hec itaque solennitas est delusio aliarum precedentium solennitatum quae spectant ad mysterium nostre reparationis. Ber. Post magnificentiam enim resurgens: post gloriam ascensionis: post sublimitatem resurrectionis: non restabat nisi ut expectata iustorum leticia adueniret: et celi muneribus celestibus homines impletet. Hec ille. Hec est perfectio principalissima nostra festiuitas in hac mortalitatis uita. Hec enim solius celebramus aduentum spiritus sancti super apostolos in specie uisibili: sed ad uentum eius qui inuisibilis uenit in animas nostras ut eas sanctificet et gratie muneribus impleat. Unde non solum de apostolis: sed de omnibus iustis et bonis dici potest. Repleti sunt omnes spiritu. Ubi notandum est quod quadruplex distingui potest repletio siue plenitudo spiritus sancti. Prima est plenitudo super effluente quae fuit in christo. Romanus. 1. de plenitudine eius omnes accepimus. Secunda est excellentia quae fuit in beato ysaie. Romanus. 1. de plenitudine quae fuit in apostolo. Actuum. 1. Repleti sunt omnes spiritu. Quarta sufficientie quae habent omnes iusti. Romanus. 1. de plenitudine quae fuit in aqua. ps. Flumen dei repletum est aquis. Secunda siue plenitudo foris: quae fluens. Lamentationum. 4. Foris huiusmodi: puta aqua uiuentium quae fluunt in perpetuum de lapide. Tertio est siue plenitudo riuuli dicitur